دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

سه شنبه ۱۷ تیر ماه ۱۳۹۳
۱۰ رمضان ۱۴۳۵
۸ جولای ۲۰۱۴
شماره ۳۲۴۲
۴ صفحه

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۴۷

سرمقاله

برنامه‌ریزی برای توسعه منطقه‌ای کشور

دکتر جعفر خیرخواهان

از جمله اهداف اصلی هر دولتی، دستیابی به رشد اقتصادی معقول و البته تسهیم شده میان همه مناطق است، به نحوی که حداکثر منافع همگانی از منابع محدود کشور حاصل شود. معمولا کشورها برای رسیدن به توسعه اقتصادی و اجتماعی، نهادهایی تحت عنوان سازمان برنامه‌ریزی یا توسعه و همکاری اقتصادی بنا می‌کنند تا این وظیفه مهم را بر عهده گیرند. وظیفه چنین سازمان‌هایی شناسایی اولویت‌ها و بررسی تنگناهای بر سر راه رشد اقتصادی و نیز رفع موانع و ایجاد هماهنگی برای اجرای طرح‌های عمرانی است. این سازمان‌ها با القای دید و چشم‌انداز جامع به آحاد جامعه، مسیر توسعه اقتصادی را روشن می‌سازند و دفاتر استانی این سازمان‌ها، راهبرد منطقه‌ای برای رسیدن به آن چشم‌انداز را تهیه می‌کنند. آنها پروژه‌های اولویت‌داری را مشخص می‌کنند که موتور حرکت اقتصادی استان‌ها هستند و باعث تشویق سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی می شوند. همان طور که اشاره شد سازمان مرکزی نیز نقشه راهی برای اجرای این راهبردها تهیه می‌کند تا رشد آینده اقتصاد قطعی و مستحکم گردد.

در دوره جدید وعده داده شده است که پس از احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با هر اسم و عنوانی، از همه ذی‌نفعان استانی از قبیل مراکز دانشگاهی پژوهشی آموزش عالی، فعالان بخش خصوصی و سایر نهادهای مدنی دعوت به عمل آید تا در تصمیم‌گیری‌ها حضور و مشارکت داشته باشند.

ادامه در صفحه ۲

دنیای اقتصاد بررسی می کند:

افزایش جمعیت چگونه و به چه قیمت؟

اگرچه در ایران، از سال ۱۳۳۷ مباحث کنترل جمعیت و تنظیم خانواده آغاز شد، اما پس از رشد سریع جمعیت در اواخر دهه ۵۰ و اوایل دهه ۶۰ سعی شد به هر نحوی که شده شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر» برای خانواده‌های ایرانی تبدیل به نوعی سبک زندگی شود. اما امروز پس از گذشت چندین سال از اتخاذ این رویکرد، کارشناسان و مسئولان نسبت به ادامه این روند و کاهش جمعیت در آینده‌ای نزدیک هشدار داده و خواستار به‌کارگیری سیاست‌هایی برای افزایش جمعیت شده‌اند. به گفته آنها، جمعیت ایران به سمت پیر شدن پیش می‌رود و اگر میزان فرزندآوری خانواده‌ها به روال سال‌های اخیر ادامه یابد، در آینده با کاهش شدید و نگران‌کننده جمعیت روبرو می‌شویم.

...ادامه در صفحه آخر

گفتگو با دکتر تقی ابراهیمی درباره چگونگی تحقق اقتصاد اسلامی:

بهتر است بگوییم اقتصاد مسلمانان

صفحه ۳

عکس: دنیای اقتصاد/ طاها جاودانی

یادداشت هفته

تبار شناسی اقتصاد اسلامی در ایران

مکتب مشهد در پی هویت گمشده

سعید خدیوی*

دیر زمانی از سخنرانی دکتر یدا... دادگر در دانشگاه فردوسی مشهد نمی‌گذرد که در آن با اشاره به ضرورت تنوع در نگرش‌های اقتصاد اسلامی، بر آرزوی ظهور مکتب‌های اقتصاد اسلامی با استفاده از سنت نیک حوزوی که سابق بر این، مکاتب با نام شهرهای مختلف همچون نجف، قم، مشهد و... شناخته می‌شدند، تأکید نمود.

ادامه درصفحه ۳

■ در گفتگو با دو تن از نمایندگان استان مطرح شد:

حمایت از تولید باید همه جانبه باشد

حضور اعضای کمیسیون صنعت مجلس در اتاق مشهد

صفحه ۲

■ رئیس مجمع مشورتی اصلاح‌طلبان خراسان رضوی:

برزخی بودن شرایط مدیران سیاسی استان، یک آفت است

همین صفحه

برگزاری نمایشگاه اختصاصی ایران در قرقیزستان با محوریت خراسان رضوی

«ایران کام» جایگزین «اله سیت»

صفحه ۲

رئیس مجمع مشورتی اصلاح‌طلبان خراسان رضوی:

برزخی بودن شرایط مدیران سیاسی استان، یک آفت بزرگ است

توزیع کنندگان سی دی علیه دولت یازدهم همچنان بر مصدر کار هستند.

رئیس مجمع مشورتی اصلاح‌طلبان در خراسان رضوی گفت: برزخی بودن شرایط مدیران سیاسی استان یک آفت بزرگ است.

هادی پژوهش در گفتگو با ایسنا با بیان اینکه در حوزه سیاسی اگر مدیر لایق و شایسته‌ای وجود داشته باشد باید تثبیت شود، اما به اعتقاد من مدیران دولت گذشته فاقد این ویژگی هستند، اظهار کرد: برزخی بودن شرایط یک آفت بزرگ است، فارغ از حب و بغض‌ها و گرایش‌های سیاسی، مدیر در چنین شرایطی نمی‌تواند کار کند، اما اینکه این شایستگی چه شاخص‌هایی دارد بحث دیگری است.

این فعال سیاسی به وضعیت مدیران استان اشاره کرد و گفت: متاسفانه برخی مدیران استان که متعلق به دولت گذشته هستند، هیچ اعتقادی به دولت روحانی ندارند، مدیرانی که مدافع دولت دهم بودند و همچنان هم همینگونه هستند و مسلما با چنین مدیرانی نمی‌توان نیات و برنامه‌های دولت را اجرایی کرد.

پژوهش با اشاره به عملکرد استاندار خراسان رضوی گفت: ایشان در روز معارفه خود گفتند که به جای لیست به من برنامه بدهید، اما متاسفانه در حال حاضر علی‌رغم شعار برنامه‌محوری، شاهد برنامه خاصی از سوی مدیران نیستیم.

وی با تاکید بر حمایت اصلاح‌طلبان از دولت در خراسان رضوی، اظهار کرد: این حمایت بدین معنا نیست که ما از نماینده عالی دولت انتقاد نکنیم،پژوهش خاطرنشان کرد: عده‌ای علی‌رغم داشتن مسئولیت، سی‌دی‌هایی علیه دولت یازدهم توزیع کردند و همان‌ها همچنان بر مصدر هر کاری هستند.

رئیس مجمع مشورتی اصلاح طلبان در خراسان رضوی گفت: نمی‌دانم بخش سیاسی استان چطور می‌تواند برنامه‌های دولت روحانی را در استان عملی کند، در حالی که هیچ اعتقادی به این دولت ندارد.تثبیت یا تغییر به عملکرد مدیران کمک بیشتری خواهد کرد.

این فعال سیاسی با اشاره به جلسه استانداران سراسر کشور با رئیس جمهور و طرح افزایش اختیارات استانداران، تصریح کرد: مشکل بر سر اختیارات نیست، ما باید بررسی کنیم که با همین اختیارات به کجا رسیدیم.

گنجینه‌های خورشید؛ میراثی برای ماندگاری

موزه مرکزی آستان قدس رضوی از ۱۶ گنجینه تشکیل شده که در هر یک از آن‌ها ماندگارترین اشیاء تاریخی نگهداری می‌شود. اما به بهانه افتتاح گنجینه‌های نجوم، ظروف، سلاح، هنرهای تجسمی، صدف و سکه در سال ۷۸ و گذشت ۱۵ سال از فعالیت این موزه‌ها، با هر کدام بیشتر آشنا می‌شویم.

■ **گنجینه نجوم و ساعت**

گنجینه نجوم و ساعت دارای ۹ ویترین بوده که ۶ ویترین آن به بخش نجوم و ۳ ویترین آن به بخش ساعت اختصاص یافته است. اکثر اشیاء آن از طریق اهداء جذب شده‌اند. در این گنجینه انواع تلسکوپ(شکستی و انعکاسی)، دوربین(چشمی و اپرا)، تئودلیت(سمت‌یاب)، انواع مدل حرکت زمین، وسایل نجوم دریایی، چندین نمونه گونیا و ... به نمایش گذاشته شده‌است. از اشیاء نفیس این موزه می‌توان اسطرلاب عبدالائمه را نام برد که قدمت آن به دوران صفویه بر می‌گردد. ضمن این‌که می‌توان به کره جغرافیایی اشاره کرد. بر روی این کره، علاوه‌بر نام قاره‌ها ویژگی‌های جغرافیایی نیز مشخص شده‌است.

■ **گنجینه سلاح**

در گالری سلاح موزه مرکزی آستان قدس رضوی، سلاح‌ها و ادوات جنگی دفاعی بعد از اسلام در ایران به چشم می‌خورد. از آثار نفیس گنجینه مذکور، می‌توان به شمشیر فولادی با کتیبه طلاکوب با نام فتحعلی شاه قاجار و پیراهن طلسماتی(متعلق به دوره زندیه) یا پیراهن آیه‌الکرسی که در هنگام رزم مورد استفاده سرداران جنگی بوده‌است، اشاره کرد که بر روی این پیراهن مجموعه‌ای از سوره‌های قرآن، دعاهای جوشن کبیر و صغیر و ادعیه حرز و حجاب امامان معصوم(علیهم السلام) و جداول طلسماتی نقش بسته است. طپانچه دولول، خنجر متعلق به آسیای جنوب شرقی، تیر و کمان مزین به نقوش اسلیمی، چاقو مزین به نقوش زرکوب و ... از اشیاء دیگر این گنجینه به شمار می‌رود.

■ **گنجینه ظروف**

اکثر ظروف به نمایش در آمده در این گنجینه مانند گنجینه‌های دیگر، اهدایی زائران و مجاوران، رجال ایران به‌ویژه خراسان بوده و قسمتی نیز سفال‌های مکشوفه در حرم مطهر رضوی را تشکیل می‌دهد. ظرف‌ها و اشیاء سفالی موجود در موزه آستان قدس رضوی، گوناگون، متعدد و متعلق به دوره‌های مختلف پیش از تاریخ، تاریخی و دوره اسلامی است که از نمونه‌های جالب و منحصر به فرد آن می‌توان به ظرف سفالی خاکستری براق متعلق به دوره آهن(۱۰۰۰-۸۰۰ ق م) و همچنین ظرف سفالی قرمز رنگ مربوط به دوره ساسانی اشاره کرد. سینی مسی منقوش، اثر زیر گنبد مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان، بر روی آن قلم‌زنی شده‌است.

■ **گنجینه سکه**

گنجینه‌های سکه یکی دیگر از موزه‌های موجود در موزه مرکزی آستان قدس رضوی است که مجموعه نفیس مسکوکات به نمایش گذاشته شده در این گنجینه شامل سکه‌های ایران پیش از اسلام، سکه‌های اسلامی و سکه‌های ایران در دوران قاجار، پهلوی و دوران جمهوری اسلامی به همراه سکه‌های سایر کشورهای جهان است. درهم نقره اولجایتو با نام دوازده امام شعیان(ع) در اواخر حکومت سلطان محمد خدابنده اولجایتو و پس از تشرف وی به مذهب تشیع در کاشان ضرب شده‌است. متن روی سکه «ضرب فی ایام‌الدوله المولی السلطان الاعظم مالک الرقاب‌الامم اولجایتو سلطان غیاث‌الدنیا و الدین خدابنده محمد رسول الله علی ولی الله اللهم صل علی محمد و علی والحسن و الحسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و الحسن و محمد» است.

تالار هنرهای تجسمی

این گنجینه، ۳۱ اثر نقاشی و تعداد ۱۳ اثر هنری صنایع دستی منبت و فلز کاری در سبک‌های مختلف از هنرمندان برجسته ایرانی و اروپایی را در دل خود جای داده‌است. ۴ اثر استاد کمال‌الملک به نام‌های اشرف‌البلاد، پل رودخانه تجن، منظره روستا پول کجور و رودخانه شیلات فرح‌آباد؛ در این موزه نگهداری می‌شود. از دیگر نقاشی‌های مهم در این موزه، می‌توان به حدیث سلسله‌الذهب اثر زهره مهانی‌منش و ضامن آهو اثر

سرمقاله

برنامه‌ریزی برای توسعه منطقه‌ای کشور

...ادامـه از صفحه یک ایجاد این سـازمان به رقابت بین اسـتان‌ها کمک کـرده و باعث انتقال دانـش و تجربیات موفق از یک استان به سایر استان‌ها می‌شود.

این سازمان همچنین باید به مرکزی برای تولید آمارها و شاخص‌های اقتصادی- اجتماعی استانی و تجزیه و تحلیل آنها تبدیل شود و با نشان دادن روندها و هشداردهی نسبت به وقوع بحران‌ها و آسیب‌های گوناگون اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی، مانع رفتار زیگزاگی سیاست‌مداران بر مسند قدرت شود.

ایران ده‌ها سال است که صاحب رانت سرشار نفتی بوده که کمتر به نفع اقتصاد ایران عمل کرده است. اما در شرایطی که کشور ما با جمعیت فراوان و انبوه نیروی کار بیکار روبرو است و در نتیجه اقتصاد ایران قدرت جذب بالای منابع و سرمایه‌گذاری‌ها را دارد، نه می‌توان و نه عاقلانه است که شبیه نروژ یا کشورهای کوچک نفت‌خیز عربی، پول نفت را در صندوقی برای آیندگان ذخیره کنیم و به سرمایه‌گذاری در خارج از اقتصاد ملی اقدام شود.

پس نیازمند وجود نهادی برای بهره‌برداری خردمندانه از این رانت هستیم. اگر چه در ادبیات اقتصادی معمولا از سیاسـت‌گذاری صنعتی به عنوان ابزاری برای خلق رانت و رانت‌جویی انتقاد شـده و به آن حمله می‌شود، اما برای کشوری نفت‌خیز مثل ایران، اگر بتوانیم سازمانی کوچک و متشـکل از کارشناسان مستقل و متخصص و مصون از فساد بنا نهیم که سیاست‌گذاری صنعتی کشور را سمت و سویی مناسب بدهند مسیر آینده توسعه اقتصادی کشور و استان‌ها به بهترین شکل راهبری و بیمه خواهد شد.

شناخت مزیت‌ها و قابلیت‌های خاص هر استان و اختصاص متوازن بودجه‌های عمرانی، به عدالت و همگرایی سیاسی و انسـجام اجتماعی کشور کمک می‌کند. در شرایطی که کشورهای پیرامون ما درگیر جنگ‌های داخلی و فرقه‌ای و مذهبـی هسـتند نقش ایـن سـازمان در بهره‌برداری و بهره‌منـدی عادلانـه از امکانات کشـور و جلوگیری از وقوع بحران‌ها و درگیری‌های داخلی بسـیار ارزشـمند و بی‌بدیـل خواهد بـود. از جمله ایـن بحران‌ها می‌توان به بحران کمبود آب در اسـتان‌های شرقی و مرکزی کشور اشـاره کرد که در آینده یکی پـس از دیگری خودنمایی خواهند کرد.

خبر

حضور اعضای کمیسیون صنعت مجلس در اتاق مشهد

رئیـس اتاق ایران و مشـهد در جلسـه هیئت نمایندگان اتاق مشهد، از برگزاری جلسه مشترک با هیئت رئیسه کمیسیون صنعت مجلس شـورای اسلامی در پایان ماه مبارک رمضان برای بررسـی و کمک به حل مسائل و بخش مشکلات تولید و صنعت استان در اتاق مشهد خبر داد.

بـه گـزارش روابـط عمومی اتاق مشـهد، «غلامحسـین شـافعی» با بیان اینکه اکنون لایحه قانون تجارت براساس تصویب مجلس به شـورای نگهبان فرسـتاده شده و شورا در حال بررسـی آن است، از کمیسیون تجارت اتاق مشهد درخواست کرد نقطه نظرات اعضای کمیسیون تجارت را به منظور بررسی و کارشناسی این قانون ارائه دهند.

شـافعی در ادامه با اشـاره به نشسـت صمیمانـه کاری با شهردار تهران، تصریح کرد: ایجاد تعامل میان اتاق ایران با شهرداری یک ضرورت بوده و بر این اساس منشور همکاری بین اتاق ایران و شـهرداری امضا شـد و یکی از موضوعات این منشـور همکاری، امـکان حضور تشـکل‌ها در اماکن مسکونی و بنگاه اقتصادی تلقی نشدن تشکل‌ها بود.

رئیس اتاق ایران یادآور شـد: یکـی از مباحثی که در روز صنعت و معدن در حضور ریاست جمهوری مطرح شد، بحث دسته‌بندی بدهکاران بانکی توسط اتاق و وزارت صنعت بود و اتاق باید آمادگی لازم را جهت اقدامات ضروری داشته باشد.

محمـد بحرینیـان عضـو هیئـت نمایندگان اتاق مشـهد نیز با اشاره بر ضرورت ایجاد یک مرکز خام اطلاعاتی اقتصادی برای جلوگیـری از فرافکنی علیه بخش اخلاقمنـد تولید و صنعت تاکید کرد: بخـش خدمات و بازرگانی ۱۱۸ میلیارد تومان، سـاختمان ۹۸ هزار میلیارد تومان، صـادرات ۲ هزار میلیـارد تومان، کشـاورزی ۲۹ هزار میلیارد تومان و صنعت ۶۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانکی تسـهیلات دریافت کرده‌اند.

وی پیشـنهاد کرد: اتاق طرح پیشـنهادی استخراج آماری اطلاعـات شـرکت‌های عضو بورس اوراق بهـادار را مطرح کرده و پارامترهای اقتصـادی را احصاء و تحلیل‌های لازم براسـاس این مخزن آماری را انجام دهد تا قابل اسـتفاده محققان، کارشناسان و دانشگاهیان قرار گیرد.

محمد حسـین روشـنک عضـو هیئت نماینـدگان اتـاق مشـهد نیز بـر لزوم هدفمنـد کردن نظـام تعرفه‌هـا تاکید کـرد و گفـت: حمایت‌هـای بی‌هـدف از کاهـش تعرفه‌هـا منطقـی نیسـت و می‌تـوان بـا واردات مواد اولیـه و تولید کالای نهایـی و صادرات آنها ارزش افـزوده ایجاد کرد که ایـن امرمنجر به افزایش تولید و رشـد توسـعه اقتصادی در کشور می‌شود.

علیرضا بوسـتانی دیگر عضو هیئت نمایندگان اتاق مشهد نیز خواستار حمایت دولت از صنعت غذا شد و گفت: صنایع غذایی با توجه به حاشیه سود بسیار اندکی که روی قیمت تمام شده محصول نهایی خود به عمل می‌آورند به حمایت خـاص دولت نیـاز دارند و باتوجه به عـدم حمایت لازم از سوی سیسـتم بانکی این مهم تنها از طریق حذف مالیات بر ارزش افزوده صنعت غذای کشور میسر است.

در گفتگو با دو تن از نمایندگان استان مطرح شد:

حمایت از تولید باید همه جانبه باشد

دنیای اقتصاد- محمد اسماعیل نیا در گفتگو بـا خبرنگار دنیای اقتصاد اظهـار کرد: در کنار حمایت‌هایی همچون ارز و اعتبارات ترجیحی، یکـی از بزرگ‌ترین حمایت‌هایی که دولت می تواند از بخش تولید انجـام دهد کنترل تعرفه گمرکی اسـت و بنابراین وقتی صحبت از کنار گذاشـتن حمایت‌ها می‌شـود باید تعرفه‌های گمرکی منطقی شـود تا در قبال آن دولت در قیمت‌گـذاری دخالت نکند. وقتـی از حمایت صحبت می‌کنیـم تولیدکنندگان حمایت‌های تعرفـه‌ای را لحاظ نمی‌کنند، در حالی‌که وقتی صحبـت از حمایت اسـت همه انـواع حمایت مدنظر اسـت. لذا باید دید آیـا تولیدکنندگان مایل هسـتند دولـت تعرفه‌هـای گمرکی را کاهش دهد؟

نماینده مردم کاشمر با بیان اینکه به نظر من اجرای سیاست کاهش تعرفه های گمرکی عملا به ضرر بخش تولید تمام خواهد شد، تصریح کرد: گریزی از حمایت دولت از بخش تولید و صنعت وجود ندارد، اما این حمایت‌ها باید مشروط، هدفمند و زمانمند باشد. برای مثال در تمام دنیا از صنعت خودروسازی از طریق ابزار تعرفه و اعتبارات ارزان قیمت برای تامین منابع لازم جهت سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی و هزینه‌های تحقیق و توسعه حمایت می‌شود، اما این حمایت‌ها بسیار دقیق و زمانمند انجام می‌شود، یعنی مثلا مشخص می‌کنند هر ۵ سال آن صنعت باید چه مسیری را طی کند و چگونه به مزیت رقابتی دست پیدا کند تا با ارتقای مزیت رقابتی، دیگر نیازی به این حمایت‌ها برطرف شود.

اسماعیل نیا :مشکل اساسی‌تر در اقتصاد ایران وجود دارد و آن مشکل این است که اساسا مزیت رقابتی تولید ما در مقایسه با تولیدات خارجی قرار دارد و لذا نیازمند حمایت دولت است

وی خاطرنشان کرد: بنابراین مسئله اصلی این است که صنعت ما آن روند منطقی که باید طی می‌کرد را طی نکرده است و عدم برنامه‌ریزی راهبردی، بی‌ثباتی ساختارهای سازمانی و مدیریت بنگاه‌داری ضعیف باعث شده مزیت رقابتی بخش‌های تولید در سطح پایینی باشد و اگر حمایت‌های کنونی برداشته شود عملا صنعت زمین خواهد خورد.

■ **ضعف مزیت رقابتی، مشکل اساسی صنعت در ایران**

نماینده مردم کاشمر در بهارسـتان با بیان اینکه زمانمند بودن به این معناست که وقتی به تدریج صنعت توانمندتر شـد و به قابلیت بالاتری دست پیدا کرد آرام آرام حمایت‌های دولت کاهش یابد و تصریح کرد: متاسفانه ما مسیر گذشته را خوب طی نکردیم و همچنان با آن مشکلات درگیر هستیم و راهکار آن هم این نیسـت که عنوان کنیم دولت حمایت‌ها را بردارد و دسـت بنگاه‌ها را در قیمت‌گذاری آزاد بگـذارد؛ چراکـه ایـن اسـتدلال دچار پارادوکس است.

وی ادامه داد: راهکار مسئله این است که صنعت کشور از جمله شرکت‌های خودروسازی در برابر دولت و نسبت به پیشبرد تحولات فناورانه و ارائه محصولات متمایز متعهد باشند و این موضوع زمانی ممکن می‌شود که سرمایه‌گذاری خوبی در هزینه‌های تحقیق و توسعه خود بکنند و برنامه راهبردی بلندمدت داشته باشند و صرفا به فکر تیراژ بالا نباشند، بلکه کیفیت را هم افزایش دهند.

مشکل این است که اساسا مزیت رقابتی تولید ما در مقایسه با تولیدات خارجی در سطح پایینی قرار دارد و لذا نیازمند حمایت دولت است، اما این حمایت‌ها باید منطقی، هدفمند و زمانمند باشد.

نماینده مردم کاشـمر در بهارسـتان با بیان اینکه زمانمند بودن به این معناست که وقتی به تدریج صنعت توانمندتر شـد و به قابلیت بالاتری دست پیدا کرد آرام آرام حمایت‌های دولت کاهش یابد و تصریح کرد: متاسفانه ما مسیر گذشته را خوب طی نکردیم و همچنان با آن مشکلات درگیر هستیم و راهکار آن هم این نیسـت که عنوان کنیم دولت حمایت‌ها را بردارد و دسـت بنگاه‌ها را در قیمت‌گذاری آزاد بگـذارد؛ چراکـه ایـن اسـتدلال دچار پارادوکس است.

وی ادامه داد: راهکار مسئله این است که صنعت کشور از جمله شرکت‌های خودروسازی در برابر دولت و نسبت به پیشبرد تحولات فناورانه و ارائه محصولات متمایز متعهد باشند و این موضوع زمانی ممکن می‌شود که سرمایه‌گذاری خوبی در هزینه‌های تحقیق و توسعه خود بکنند و برنامه راهبردی بلندمدت داشته باشند و صرفا به فکر تیراژ بالا نباشند، بلکه کیفیت را هم افزایش دهند.

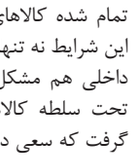

اگر ارز ارزان در اختیار تولیدکنندگان قرار نگیرد بعید است که صنایع بتوانند قیمت تمام شده کالاهای خود را کاهش دهند

■ **ارز، به صنعت ایران لطمه زد**

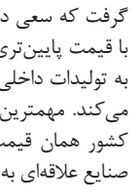

همچنین علی مروی، نماینده مردم نیشابور و فیروزه در گفتگو با خبرنگار ما با اشاره به نقش بخش ارزی در توسعه صنعت و اینکه قرار است با چه نرخ ارزی از صنعت حمایت شود، تصریح کرد: مسلما صنایع کشور توانایی تحمل جهش ارز از ۱۰۰۰ تومان به بالاتر از ۳۰۰۰ تومان را نداشت. در حال حاضر با توجه به حمایت‌های دولت و با در اختیار گذاشتن نرخ ارز ارزان برای صنایع پتروشیمی و صنایع خودرو، باز هم شاهد پیشرفت چندانی در این صنایع نیستیم. چراکه با توجه به جهشی که در نرخ ارز به‌وجود آمد و همچنین مسئله تحریم‌ها روشن شد که این صنایع آسیب‌پذیر هستند.

رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: اگر می‌خواهیم حداقل صنعت داخلی پابرجا بماند، دولت باید از طریق دادن نهاده‌های ارزان، انرژی و ارز ارزان، بخش صنعت را مورد حمایت قرار دهد تا صنعت بتواند به حیات خود ادامه دهد، اشتغال‌زایی کند و کالای باکیفیت وارد بازارهای داخلی کند.

مروی با بیان اینکه مهمترین موانع موجود بر سر راه صنعت در ایران قیمت تمام شده کالاهای صنعتی است، خاطرنشان کرد: این مسئله هم به نرخ ارز در کشور برمی‌گردد. اگر ارز به صورت ارزان در اختیار تولیدکنندگان قرار نگیرد بعید است که صنایع بتوانند قیمت تمام شده کالاهای خود را کاهش دهند. با این شرایط نه تنها در صادرات بلکه در فروش داخلی هم مشکل خواهیم داشت و صنایع تحت سلطه کالاهای خارجی قرار خواهند گرفت که سعی دارند با تولید انبوه، کالاها را با قیمت پایین‌تری وارد بازار کنند و این امر به تولیدات داخلی و فروش کالاها لطمه وارد می‌کند. مهمترین مانع در توسعه صنعت در کشور همان قیمت تمام شده است. چرا که صنایع علاقه‌ای به سرمایه‌گذاری بیشتر ندارند و از فروش کالایی که تولید می‌کنند، اطمینان ندارند. در این راستا دولت باید به طور جدی بخش صنعت را مورد حمایت قرار دهد.

خبر

مدیر اجرایی دومین نمایشگاه ایران کام خبر داد:

«ایران کام» جایگزین «اله‌سیت»

مدیر اجرایی برگزاری دومین نمایشگاه بین‌المللی «ایران کام» در مشهد گفت: پیش‌بینی می‌کنیم ایران کام، امسال، رشدی ۱۰۰ درصدی نسبت به نمایشگاه گذشته داشته باشد، چراکه به‌طور قطعی جایگزین نمایشگاه اله‌سیت ایران شده و دولت الکترونیک در این دوره بیش از پیش حضوری جدی خواهد داشت.

عباسعلی خاکسار در گفتگو با پایگاه اطلاع رسانی و خبری نمایشگاه‌های ایران، با اشاره به اینکه نمایشگاه بین‌المللی کامپیوتر، تجارت الکترونیک، اینترنت و ماشین‌های اداری مشهد هم‌زمان با نمایشگاه بین‌المللی صنایع مخابرات برگزار می‌شود، درباره رویکرد این دوره از ایران‌کام اظهار کرد: در این دوره شاهد ارائه محصولات جدید در زمینه سخت‌افزار، نرم‌افزار، ماشین‌های اداری، فناوری اطلاعات و همچنین ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی خواهیم بود و در بخش مخابرات غیر از تجهیزات مخابراتی، اپراتورهای مختلف نیز به ارائه و معرفی خدمات نوین خود خواهند پرداخت.

خاکسار اضافه کرد: از طرفی دولت می‌تواند توانمندی خود را در بخش دولت الکترونیک به مردم نشان دهد و همچنین فرصتی برای بخش خصوصی است تا با ایجاد تعامل با دولت، فناوری‌های خود را تکامل و ارتقا بخشد. خاکسار با بیان این که هم‌اکنون ۱۵۰ شرکت برای حضور در این نمایشگاه اعلام آمادگی کرده‌اند، تصریح کرد: پیش‌بینی می‌کنیم رشدی حدود ۱۰۰ درصدی نسبت به نمایشگاه سنوات گذشته داشته باشیم.

شایان ذکر است نمایشگاه کامپیوتر، تجارت الکترونیک، اینترنت و ماشین‌های اداری مشهد و نمایشگاه بین‌المللی صنایع مخابرات در خراسان رضوی از ۴ تا ۷ مهر ماه در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی مشهد برگزار می شود.

کوتاه ازشهر

به همت شهرداری منطقه ۵ صورت گرفت:

برپایی نمایشگاه پیشگیری و ارتقای سلامت در پارک وحدت

شهردار منطقه ۵ گفت: نمایشگاه پیشگیری و ارتقای سلامت با هدف ایجاد حساسیت و افزایش آگاهی نسبت به شناخت مواد مخدر و پیشگیری از اعتیاد برای گروه‌های مخاطب در ماه مبارک رمضان و در پارک وحدت برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی منطقه ۵،حسن هدایتی با بیان این موضوع که این نمایشگاه با ۷غرفه آماده خدمت رسانی به همشهریان عزیز است خاطر نشان کرد: زمان برگزاری نمایشگاه از ۳۱خرداد ماه تا ۶تیرماه به مدت یک هفته از ساعت ۱۸ الی ۲۲ می‌باشد.لازم به ذکر است این نمایشگاه در بازه زمانی یک هفته از ساعت ۱۸ الی ۲۲ با استقبال روزانه ۵۰۰ الی ۷۰۰ شهروند در پارک وحدت برگزار گردید .

■ **شهرداری آمادگی ارائه مشاوره ساخت و ساز را دارد**

شهردارمنطقه ۱۰ مشهد گفت:شهرداری آمادگی ارائه مشاوره ساخت و ساز را دارد.

سیدحسن حسینی با اشاره به جلوگیری از ۳ هزار و ۲۰۸ مورد تخلف ساختمانی از ابتدای امسال تاکید کرد: شهروندان در هنگام خرید با دریافت استعلام از مجاز یا غیرمجاز بودن ملک اطمینان حاصل کنند و شهرداری برای ارائه هرگونه مشاوره آمادگی لازم را دارد.به گزارش روابط عمومی منطقه ۱۰ مشهد، سید حسن حسینی صدور یک هزار و ۹۱۷ اخطاریه را مورد توجه قرار داد و افزود: رعایت مقررات ساخت و ساز و استانداردهای نظام مهندسی تاثیر بسزایی در پیشگیری از تخریب ساختمان‌ها بر اثر عوامل طبیعی دارد. وی با اشاره به ابلاغ ۲۷۸ رای کمیسیون ماده ۱۰۰، افزود: ۲۴ مورد از احکام کمیسیون ماده ۱۰۰ از ابتدای سال جاری اجرایی شده است.

■ **پیشرفت بیش از ۸۰ درصد عملیات احداث پارک خطی حاشیه بزرگراه شهید بابانظر**

شهردار منطقه چهار مشهد از پیشرفت بالغ بر ۸۰ درصد از عملیات احداث پارک خطی حاشیه بزرگراه شهید بابانظر خبر داد.به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه چهار، سید کمال الدین شاهچراغی ضمن بیان این مطلب که با احداث پارک خطی حاشیه بزرگراه شهید بابانظر ۱۲ هزار متر مربع به فضای سبز سطح منطقه اضافه خواهد شد، گفت:این پارک با ۶۰۰ متر طول از شهید بابانظر ۴۱ تا ۵۳ و بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی در حال اجرا می باشد و امید است طبق برنامه ریزی صورت گرفته تا شهریور ماه سال جاری به بهره برداری برسد. شایان ذکر است اعتبار پیش بینی شده برای این پروژه ۱۰ میلیارد ریال است.

■ **بازدید رئیس شورای اسلامی استان از محفل انس با قرآن**

رئیس شورای اسلامی استان خراسان رضوی از محفل انس با قرآن کوهسنگی بازدید کرد.

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه ۸ غلامرضا بصیری پور در این بازدید گفت: محافل انس با قرآن، کانون شناخت مکتب والای قرآنی است.وی ادامه داد: آیات قرآن کلام نورند و با قرائت آن و تفکر و تدبر در آیات شریفه قرآن گامی در راه شناخت الله و سعادت برداشته می شود، قرآن نوری است که آرامش می‌بخشد و در این زمان بیشتر از هر زمانی نیازمند تلاوت آن و فهم و درک آیات آن هستیم.

شهردار منطقه هشت هم در این دیدار در خصوص اهداف برگزاری محافل انس با قران گفت: گسترش معنویت و انس با قرآن کریم، مانوس کردن نوجوانان و جوانان با قرآن و مفاهیم والای قرآنی، آموزش فرهنگ قرآنی و حضور خانوادگی شهروندان از جمله اهداف این طرح می‌باشد .اصغری در ادامه افزود: یک از اهداف جانبی برگزاری محافل انس با قرآن استفاده از فرصت و فضای معنوی ماه رمضان برای ترویج فرهنگ قرآنی در جامعه است.وی افزود: ماه مبارک رمضان بعنوان بهار قرآن و ماه نزول این معجزه الهی بر پیامبر خاتم (ص)، فرصت مناسبی برای گسترش فرهنگ دینی و همچنین انس و الفت بیشتر با کلام الهی است.

استاندار خراسان رضوی در بازدید از موسسه خیریه توانبخشی دختران کم توان ذهنی فتح المبین:

وجود معلولان محکی برای کمک به همنوعان است

دنیای اقتصاد-مدیرکل بهزیستی خراسان رضوی گفت: یارانه دولتی ما در سال ۹۰ میلیون تومان است، در حالی که میزان کمک‌های خیران به این موسسه ۵ برابر این مبلغ است.تهمینه شکیب، مدیرکل بهزیستی خراسان رضوی در بازدید از آسایشگاه فتح‌المبین درخصوص سایت خیران گفت: راه‌اندازی این سایت در جهت شفاف‌سازی فعالیت‌های خیران است.وی خاطرنشان کرد: آدرس اینترنتی این مجموعه Hamdam-rc.org است که به عنوان اولین سایت اینترنتی خیران شناخته می‌شود.

■ **معلولان، محک انسان بودن ما هستند**

علیرضا رشیدیان در بخشی از این بازدید در جمع خبرنگاران گفت: وجود معلولان و افراد ناتوان، محکی است که از طریق آن انسان بودن ما مورد آزمایش قرار می گیرد.

استاندار خراسان رضوی با اشاره به یکی از نکاتی که خداوند متعال در حدیثی قدسی به انسان‌ها خطاب می‌کند، افزود: یکی از این نکات این موضوع است که «من، تو را برای خودم آفریدم» و این مسئله به نوعی محک و آزمایشی برای انسان است که به هم‌نوع خود کمک کند.

استاندار و مدیران کل بهزیستی و میراث فرهنگی مهمان مراسم افطار موسسه خیریه توانبخشی فتح المبین بودند.

■ **وقف زمین ۴۰۰۰متری برای معلولان**

صابری‌فر، رئیس هیئت مدیره آسایشگاه معلولان فتح‌المبین از وقف زمینی به مساحت ۴۰۰۰ مترمربع برای ایجاد مکانی برای معلولان خبر داد و گفت: در این زمین به زودی مرکز جدیدی ساخته خواهد شد.

وی افزود: در تمام دنیا، موسسات خیریه با کمک‌های مردمی اداره می‌شود و ایران تنها کشوری است که از اعتبارات دولتی برای کمک به معلولان و افراد تحت پوشش بهزیستی برخوردار است که این امر می‌تواند در استحکام روابط انسانی تاثیر بسزایی داشته باشد.

رئیس هیئت مدیره آسایشگاه معلولان فتح‌المبین تصریح کرد: این موسسه توسط هیئت امنا اداره می‌شود و قرار است از این پس تقاضای اقتصادی نداشته باشیم.

صابری‌فر خاطرنشان کرد: مدیریت قوی هیئت امنای این موسسه بسیاری از مشکلات را حل کرده و افراد تحت پوشش توانسته‌اند از طریق این حمایت‌ها به سفرهای زیارتی در خارج از کشور و سیاحتی در داخل بروند.

نمایشگاه اختصاصی ایران در قرقیزستان با محوریت خراسان رضوی

رئیس اداره بازاریابی و توسعه صادرات سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران، در بیشکک قرقیزستان، ۱۲ شهریور سال جاری با محوریت خراسان رضوی برگزار خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، ناصر بهزاد با اشاره به نقش فعال و مؤثر استان خراسان رضوی در صادرات کالا به قرقیزستان اظهار کرد: بخش عمده صادرات ایران به قرقیزستان از استان خراسان رضوی انجام می‌شود و این کشور یکی از ۱۰ بازار اصلی هدف تجاری استان است.

وی با بیان اینکه قرقیزستان از لحاظ شرایط و مقررات صادرات و واردات از بهترین و آزادترین کشورهای منطقه است، افزود: این کشور از ظرفیت‌های مناسبی در بخش‌های زیرمجموعه کشاورزی، صنعت و معدن برخوردار است و در بین کشورهای آسیای میانه شرایط بسیار مستعد و مناسبی برای تجارت دارد.بهزاد تصریح کرد: بخش خدمات فنی و مهندسی استان در این کشور سرمایه گذاری یا ایجاد شعبه کرده است که این امر فرصت بی نظیری را برای معرفی خدمات فنی و مهندسی ایجاد نموده است.وی با تاکید بر لزوم سرمایه‌گذاری در زمینه دارو، صنایع تبدیلی و صنایع غذایی در این کشور، افزود: در بخش صدور خدمات باید از فرصت‌های پنهان و نیازهای کشف نشده بازار قرقیزستان به نفع صادرات استان استفاده کنیم.وی اظهار کرد: در حال حاضر صابون، رنگ و رزین و مصالح ساختمانی، اقلام غذایی، پسته، خشکبار، چای، فرش ماشینی و موکت، انواع پوشاک و نوار پرده، ظروف پلاستیکی و غیره از استان خراسان رضوی به قرقیزستان صادر می شود.لازم به ذکر است متقاضیان جهت حضور در این نمایشگاه می‌توانند با شماره تلفن‌های ۷۶۶۰۶۸۴ و یا ۷۰۱۱۱۴۶ تماس حاصل نمایند.

بررسی سیره امام رضا (ع) در جشنواره بین المللی کتاب سال رضوی

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی از انتشار فراخوان هفتمین جشنواره انتخاب کتاب سال رضوی در سطح بین‌المللی خبر داد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی، محمد هادی زاهدی با بیان اینکه این جشنواره دارای ۹ محور و۳ برگزیده در هر بخش است، گفت: کتاب برتر از آثار ارسالی از سایر نقاط کشورهای جهان در حوزه‌های کتاب دیجیتال برتر، پایان‌نامه برتر، ناشر و آثار شایسته برتر انتخاب می‌شود.

وی در مورد کشورهای خارجی شرکت کننده در این جشنواره افزود: از کشورهایی چون لبنان، سوریه، کویت، بحرین، پاکستان، هند، ترکمنستان و عمان آثار ارزشمندی به دبیرخانه این جشنواره ارسال شده است.

دبیر اجرایی این جشنواره اظهار کرد: فراخوان جشنواره بین‌المللی کتاب سال رضوی همچنین بر روی سایت وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دسترس محققان و پژوهشگران سراسر جهان قرار دارد.

وی با اشاره به محورهای این همایش از جمله علوم دینی، تاریخ سیره، زیارت، شعر و داستان تصریح کرد: آثار ارسال شده به این جشنواره به ۱۰ زبان زنده دنیا توسط داوران بین‌المللی بررسی می‌شود.وی با اشاره به حضور ارادتمندان حضرت رضا علیه‌السلام در سایر کشورها گفت: علاوه بر آثار رسیده از نویسندگان و ناشران به زبان فارسی، کتاب‌های ارزشمندی به زبان‌های انگلیسی، عربی، ترکی استانبولی، ترکی آذربایجانی، روسی، اردو، هندی، میانماری، تاجیکی و... به دبیرخانه جشنواره رسیده است.

وی افزود: در سال‌های گذشته از کشورهایی چون عراق، لبنان، سوریه، ترکیه، پاکستان و هندوستان، برگزیدگانی در محورهای مختلف این جشنواره معرفی شده‌اند.

گفتگوی دنیای اقتصاد با دکتر تقی ابراهیمی، اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی:

بهتر است بگوییم اقتصاد مسلمانان

توسعه کشور به بازتولید سرمایه اجتماعی بر مبنای فرهنگ دینی نیازمند است

من فضای ضد ظلمی که در ابتدای انقلاب در اندیشه مردم و رهبران جامعه بود، ناخودآگاه اصول قانون اساسی را به سمت دولتی شدن اقتصاد برد

دنیای اقتصاد،صدرا میرادامادی- از سال‌های ابتدای انقلاب موضوع اسلامی کردن علوم انسانی و در راس آنها علم اقتصاد یکی از دلمشغولی‌های اصلی متفکران نظام نوپای جمهوری اسلامی بوده و هست. شهید آیتا... سید محمد باقر صدر به جرات مهمترین تئوری‌پرداز معاصر اقتصاد اسلامی در جهان اسلام به شمار می‌رود. تاثیرات تئوریک شهید صدر بر تدوین قوانین اقتصادی در جمهوری اسلامی و خصوصا قانون بانکداری اسلامی بر کسی پوشیده نیست، اگرچه خود شهید صدر هم از اقتصاد اسلامی چیزی بیش از گزاره‌های مکتبی در اقتصاد مراد نمی‌کرد و بیشتر آن را به مثابه روش می‌دانست تا دانش.

در ده سال اخیر تعبیر الگوی ایرانی اسلامی از اقتصاد و پیشرفت ترکیب روزآمد شده یا شاید به نحوی تعبیر واقع‌گرایانه‌تری از اقتصاد اسلامی است. تعبیری که به نظر می‌آید بنایش بر استقرای مسائل بومی اقتصاد در ایران اسلامی یا مطالعه رفتار اقتصادی ایرانیان مسلمان است. برای بررسی بیشتر و تبارشناسی تاریخی معنای اقتصاد اسلامی و بحث درباره تفاوت‌های اقتصاد اسلامی و اقتصاد مسلمانان و ضعیت بانکداری اسلامی به سراغ دکتر تقی ابراهیمی سالاری از اساتید اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد که دستی هم در علوم حوزوی دارد رفتیم و با وی به گفتگو نشستیم که مشروح این گفتگو را در ادامه می‌خوانید.

به نظر شما ریشه تاریخی به‌وجود آمدن اندیشه اقتصاد اسلامی به کجا بازمی‌گردد؟

مفهوم اقتصاد اسلامی به این شکل، به پیش از شهید صدر و حتی سید قطب یعنی به ابوالعل مودودی باز می‌گردد. مودودی در دوره‌ای که هنوز مسلمانان از هند جدا نشده بودند و کشور پاکستان استقرار نیافته بودند مرجع فقهی مسلمانان اهل سنت هند بود. زمانی که انگلستان هند را اشغال کرد، مسلمانان هیچ نوع همبستگی و تشکلی با هم نداشتند. مودودی در واکنش به تحقیر جامعه مسلمان هند، حتی پیش از جدا شدن پاکستان از هند معتقد بود که اسلام در همه حوزه‌ها و ابعاد حرفی برای گفتن دارد و مسلمانان به جای اینکه در مقابل انگلیسی‌ها دچار خودباختگی بشوند باید به بارور کردن اندیشه‌های خودشان بپردازند.

بنابراین قبل از مودودی نه در اندیشه‌های اهل سنت و نه در شیعه چیزی به نام اقتصاد اسلامی یا نظام اقتصاد مبتنی بر اسلام وجود نداشت. در واقع فقها در جریان بررسی مسائل فقهی به مباحث اقتصادی مانند بیع و معاملات و مُتاجر هم مانند سایر ابواب فقهی توجه می‌کردند. در حالی که این مباحث حقوق یا فقه الاقتصاد است، نه اقتصاد به معنای علمی رایج کلمه، در ادامه حرکت مودودی برخی معتقدند در میان شیعیان شهید صدر می‌خواست در مقابله با جریان مارکسیسم نظریه‌پردازی کند. شهید صدر در مقابل نظریه‌ای که اصل را بر حرمت مالکیت شخصی می‌داند و عدالت محوری را به عنوان محور در اقتصاد مطرح کرد. شهید صدر می‌گوید ما می‌توانیم مجموعه‌ای از ارزش‌های اقتصادی را از اسلام استخراج کنیم که این ارزش‌ها به جایگاه مفاهیمی چون خدا، معاد و اخلاق در منظومه تفکر اسلامی بر می‌گردد. بنابراین ما هرگز نمی‌توانیم از اسلام، علم اقتصاد به معنای متداول امروزی‌اش را استخراج کنیم، چون علم یک امر استقرایی است و به معنای دیگر نتیجه تجربه بشری است و باید انسان‌هایی باشند که در نتیجه اعتقاد به اسلام رفتار اقتصادی مسلمانانه بروز دهند و بر این مبنا یک اقتصاددان از درون این رفتار اقتصادی یک قاعده اقتصادی استخراج کند. همچنان‌که در علم اقتصاد به این صورت است و همه نظریه‌پردازان اقتصاد چنین کاری را انجام می‌دهند.

برخی معتقدند مرحوم شهید صدر به اقتصاد اسلامی به مثابه روش نگاه می‌کرده، نه دانش مستقل، نظر شما چیست؟

شهید صدر می‌گوید ما می‌توانیم مجموعه‌ای از ارزش‌های اقتصادی را از اسلام استخراج کنیم که این ارزش‌ها به جایگاه مفاهیمی چون خدا، معاد و اخلاق در منظومه تفکر اسلامی بر می‌گردد. بنابراین ما هرگز نمی‌توانیم از اسلام، علم اقتصاد به معنای متداول امروزی‌اش را استخراج کنیم، چون علم یک امر استقرایی است و به معنای دیگر نتیجه تجربه بشری است و باید انسان‌هایی باشند که در نتیجه اعتقاد به اسلام رفتار اقتصادی مسلمانانه بروز دهند و بر این مبنا یک اقتصاددان از درون این رفتار اقتصادی یک قاعده اقتصادی استخراج کند. همچنان‌که در علم اقتصاد به این صورت است و همه نظریه‌پردازان اقتصاد چنین کاری را انجام می‌دهند.

آیا همین مطالعه رفتار اقتصادی مسلمانان که اشاره کردید را با پیش فرض اسلامی می‌توان به عنوان مدل اقتصاد اسلامی تلقی کرد؟

خیر، چون شناخت ما از اسلام در هر جامعه‌ای متفاوت است و شناخت محض و دست نخورده‌ای نیست، این مدل، مدل اقتصاد مسلمانان است. به عنوان مثال، فرهنگ ایران با تمدن چند هزار ساله، قرائتی از اسلام به‌وجود آورده که تفاوت این نوع خوانش از اسلام در مقایسه با فرهنگ جوامع اسلامی دیگر پرواضح است. طبیعی است که به‌طور مثال، نوع نگاه مسلمانان پاکستان و عراق و حتی شیعیان این مناطق با جهان مسلمان شیعه ایرانی کاملا متفاوت باشد. فرهنگ وآداب و رسوم یقینا تاثیرات متفاوتی در نوع برداشت از اسلام در جوامع گوناگون به جای می‌گذارد. امام خمینی عنصر زمان و مکان را در شناخت موثر می‌داند. بنابراین شناخت از دین، حتی شناخت فقها از دین شناختی نسبی است. مثلا ممکن است روایتی به چشم فقیهی نیامده باشد یا امری را تجربه نکرده باشد. از این جهت هم در حوزه خبرگان مسلمان یعنی مجتهدان و هم در کارکرد عرف متشرعه که یکی از حجت‌های در فقه است، تفاوت برداشت از دین ناشی از تنوع و تفاوت در نگاه، فرهنگ و آگاهی افراد است.

با این اوصافِ واقع‌گرایانه از معنای اقتصاد اسلامی که اشاره کردید به نظر شما چه اشکالی بر مدافعان این نظر وارد است؟

من فکر می‌کنم باید دید تعریف آنها از علم چیست. ببینید طبیعی است که باید بین علم، دانش و آگاهی فرق قائل شد. به نظر می‌آید مدافعان علم بودن اقتصاد اسلامی بین این مقولات تفاوت قائل نمی‌شوند و هرچیزی که بر مبنای تجربه بشری بتوانند بدست بیاورند را بر مبنای متون دینی اثبات یا به نحوی توجیه می‌کنند و آن را مشمول علم اقتصاد اسلامی می‌دانند.

عده‌ای معتقدند آرای افرادی چون شهید صدر در تدوین قوانین اقتصادی جمهوری اسلامی بیشتر منجر به شکل‌گیری اقتصاد دولتی شده است، نظر شما در این مورد چیست؟

به نظر من فضای ضد ظلمی که در ابتدای انقلاب در اندیشه مردم و رهبران جامعه بود، ناخودآگاه اصول قانون اساسی را به سمت دولتی شدن اقتصاد برد. شما می‌بینید تازه ۱۵ سال پس از تصویب قانون اساسی، اصل ۴۴، تعریف مجددی از بانکداری اسلامی و خصوصی‌سازی ارائه می‌دهد. اما در مجموع قبول دارم که در تدوین قانون اساسی نگاه اقتصاد دولتی متاثر از اندیشه‌های آقای صدر بوده است. به عنوان مثال شهید صدر غیر از کتاب «اقتصادنا» در اوائل انقلاب و پیش از شهادتشان کتاب دیگری دارد تحت عنوان «مبانی اقتصاد اسلامی در جمهوری اسلامی» یا کتاب «بانک‌داری بدون ربا» که در واقع بانک‌داری اسلامی ما متاثر از این کتاب است.

ارزیابی شما از بانکداری بدون ربا یا اسلامی به‌طور کلی و آنچه در نظام بانک‌داری ایران صورت می‌گیرد، چیست؟

برخی نوشته است بر این نظرند که چون آیات و روایات با مسئله ربا و رباخواری خیلی شدید برخورد کرده است، توده‌های مسلمان حاضر نیستند ربا بگیرند و بانکداری اسلامی شیوه‌ای برای جذب بازار آنها است. برخی بانکداری‌های بدون ربا در کانادا و ژاپن هم این کار را می‌کنند. در ایران هم در بیشتر مناطق اهل سنت مانند همین تربت جام و جنوب خراسان وضع به همین صورت است که بانک‌ها بیشتر منابع‌شان را در قالب قرض‌الحسنه به مردم اختصاص می‌دهند.

اما در بانکداری ما اجازه ایجاد یک سیستم بانکی پولی به این گستردگی داده شده است که در ماه ۲/۵ درصد سود می‌پردازد و در سال نیز به سپرده‌های بالای ۵۰ و ۱۰۰ میلیون تومان در حدود ۳۰ درصد سود اختصاص می‌دهند. بانک‌های اسلامی که نام‌های ائمه را هم یدک می‌کشند، ۳۰درصد سود می‌دهد که با احتساب حدود ۶ درصد هزینه‌های جاری و ثابت خود بانک‌ها، مجموعا چیزی حدود ۳۶ درصد سود می‌شود. علاوه بر این، این بانک‌ها باید جایی سرمایه‌گذاری بکنند که ۱۲ تا ۱۵ درصد سود ببرد که با ۳۶ درصد قبلی می‌شود ۴۸ تا ۵۰ درصد سود. بعد چطور می‌توان مدعی بود اقتصاد اسلامی با این میزان سود، می‌تواند تحقق پیدا کند؟! چطور در جمهوری اسلامی چنین پدیده‌ای را بر اساس عقود اسلامی مباح قلمداد می‌کنیم! بر خلاف بانک‌داری در غرب که اسلامی هم نیست ولی با نیم تا یک درصد سود یک سورپرایز فوق‌العاده است. اگر یک دیدگاه فقهی این مسائل را توجیه می‌کند، پس معلوم می‌شود محورش عدالت نیست. چون این شیوه در کشور تورم ایجاد کرده و ایجاد تورم، فاصله طبقات اجتماعی را به شدت افزایش می‌دهد و افزایش فاصله طبقاتی منجر به رشد فقر شده است. نتیجه چنین وضعی این می‌شود که ما شاهد تحقق حدیث پیامبر(ص) که «کاد الفقر ان یکون له کفراً» (فقر اقتصادی کفر به دنبال می‌آورد) هستیم. مذمومیت فقر در روایات ما از یک طرف و توجیه فقهی این عملکرد تناقضی جدی در اقتصاد اسلامی ایجاد کرده است و به نظر من باید به سمت راهکارهای فرهنگی خروج از این بحران برویم و آن راهکار هم تقویت «سرمایه اجتماعی» است.

در ده سال اخیر تعبیر الگوی ایرانی اسلامی از اقتصاد و پیشرفت ترکیب روز آمد شده یا شاید به نحوی تعبیر واقع‌گرایانه‌تری از اقتصاد اسلامی است. تعبیری که به نظر می‌آید بنایش بر استقرای مسائل بومی اقتصاد در ایران اسلامی یا مطالعه رفتار اقتصادی ایرانیان مسلمان است

شهید صدر می‌خواست در مقابله با جریان مارکسیسم نظریه‌پردازی کند. شهید صدر در مقابل نظریه‌ای که اصل را بر حرمت مالکیت شخصی می‌داند و عدالت محوری را کمتر مورد توجه قرار می‌دهد، عدالت را به عنوان محور در اقتصاد مطرح کرد

چگونه می‌توان در جامعه از ظرفیت دین به عنوان یک سرمایه اجتماعی و مهمترین عامل همبستگی در جهت پیشرفت استفاده کرد؟

ببینید اعتماد اجتماعی، امنیت و ثبات خود به خود اقتصاد را به سمت توسعه حرکت می‌دهد. مثلا در همین موضوع یارانه، ۷۳ میلیون نفر ثبت نام کردند، در حالی‌که ما تمام نمادهای اجتماعی از مراجع تا ورزشکاران، هنرمندان و دانشگاهیان را هزینه کردیم تا مردم را برای صرف نظر از گرفتن یارانه قانع کنند و این در حالی است که می‌دانیم حداقل بخش عمده‌ای از این جمعیت ۷۳ میلیون نفری متدین هستند و دست کم باید ۵ میلیون نفر از گرفتن یارانه صرف نظر می‌کردند. اما این اتفاق نیفتاد و دلیل آن هم صدمه دیدن «سرمایه اجتماعی» در کشور ماست. از این رو ما در اقتصاد قادر نیستیم بازتولید داشته باشیم.

من می خواهم در چارچوب بحث اقتصاد اسلامی پاسخ پرسش شما را بدهم. توجه کنید اگر ما می‌توانستیم بر مبنای فرهنگ دینی‌مان سرمایه اجتماعی‌مان را بازتولید کنیم، الان یک سرمایه اجتماعی بزرگ داشتیم که در بحران‌های متفاوت اقتصادی، اجتماعی می‌توانستیم به آن اتکا کنیم. در واقع کارکرد اجتماعی دین هم همین است، ولی ما این سرمایه اجتماعی عظیم را در امور متعددی مانند انتخابات ریاست جمهوری مصرف کردیم و به فرض رفتیم از مراجع برای یک نامزد رای گرفتیم. این پتانسیل ها می‌توانستند نه برای یک انتخابات و یک دوره محدود گذرا، بلکه برای مسائل اساسی سرمایه اجتماعی باشند و می‌توانستند به جای هزینه شدن برای یک نفر، برای کل جامعه استفاده شود. متاسفانه به دلیل مصرف زیاد آن سرمایه اجتماعی در جایگاهی غیر از جایگاه خودش، در بحرانی مثل هدفمندی یارانه‌ها، آن سرمایه دیگر جواب مورد انتظار برای عبور کشور از بحران را نداد، پس باید به سمت بازسازی سرمایه‌های اجتماعی کشور بازگردیم.

یادداشت هفته

تبار شناسی اقتصاد اسلامی در ایران

مکتب مشهد در پی هویت گمشده

...ادامه از صفحه یک اما گویا این آرزو کم کم دارد به واقعیت تبدیل می شود. اگرچه آنچه که در ادامه به آن خواهیم پرداخت، بیشتر بر اساس مشاهدات نگارنده است، اما شاید در چند سال آینده در فضای آکادمیک و حوزوی بتوانیم سخن از مکاتب اقتصاد اسلامی در ایران به میان بیاوریم.

همانگونه که انتظار می‌رود اگر بخواهیم در فضای علمی اقتصاد اسلامی سخن از دو مکتب جدی به میان آوریم، همچون بسیاری از مسائل دیگر، لاجرم باید تقسیم‌بندی خود را از دو کلان شهر کشور که مرکز اصلی دانشگاهی و حوزوی است آغاز نمائیم. تهران و قم همواره در همه زمینه‌ها پیش قدم بوده‌اند. پس پر بی‌راه نیست که در اقتصاد اسلامی نیز سخن از مکتب تهران و مکتب قم به میان آوریم. اگرچه در سنت حوزوی قیاس مکتب تهران و مکتب قم کمی بی‌انصافی است، اما به دلیل حضور پررنگ دانشگاه‌های کشور در تهران در اقتصاد اسلامی وضع به صورت دیگری است.

بحث پیرامون فضای حاکم بر این مکاتب و ویژگی‌های درونی هرکدام از این مکاتب فرصت و مجالی دیگر می‌طلبد که در حوصله این نوشتار نیست، اما آنچه که بیش از هرچیز در این تقسیم‌بندی حائز اهمیت است، رویکرد و نگرش هر کدام از این مکاتب نسبت به اقتصاد اسلامی است.

مکتب تهران همانگونه که انتظار می رود به دلیل غلبه فضای دانشگاهی بر فضای حوزوی در اقتصاد اسلامی بیشتر در پی اسلامی‌سازی (Islamization) اقتصاد بوده است. اگرچه در برخی موارد این مهم نقض و نقد شده است، اما به دلیل نیازهای پایتخت و نظام اقتصادی کشور به راه حل‌های سریع و روحیه دانشگاهیان، مکتب تهران بیشتر به سمت تولید محصولات گسترده، کاربردی و البته سطحی حرکت کرده است که البته مورد آخر همواره مورد نقد دوستان مکتب قم قرار گرفته است.

اما در نقطه مقابل مکتب قم، مکتب تهران به دلیل سویه حوزوی قوی و مستحکم خود بیشتر در پی ساخت مبانی فلسفی و عمیق اقتصاد اسلامی بوده است و کمتر دغدغه سیاست‌گذاری داشته و بیشتر بر آن عقیده است که بدون حضور مبانی فلسفی دقیق هر آنچه که در دانش اقتصاد اسلامی گفته شود، چیزی جز اسلامی‌سازی نخواهد بود. از این رو است که باید فعالیت‌های مکتب قم را عمیق، دقیق و البته خارج از چارچوب مسائل اساسی دانش اقتصاد متعارف دانست.

ناگفته پیدا است که مکتب تهران با علم اقتصاد به خوبی آشنا است، اما به همان اندازه از علوم اسلامی دور است و این در حالی است که مکتب قم اگرچه تسلط کامل و دقیقی بر علوم اسلامی دارد، اما متاسفانه رابطه خوبی با علم اقتصاد متعارف ندارد.

اما فارغ از این دو مکتب اصلی که امروزه بیشترین نمود را در حوزه اقتصاد اسلامی در ایران دارند، می توان در گوشه و کنار این مرز و بوم فعالیت‌های هرچند اندک در حوزه اقتصاد اسلامی سراغ گرفت؛ از آن جمله می توان به مازندران، اصفهان و تبریز اشاره کرد که البته اغلب ایشان را می توان در ذیل مکتب تهران قرار داد. اما در این میان وضع مشهد کاملا متفاوت از دیگر شهرهای ایران است. اولا به دلیل گستردگی و جمعیت انبوه و ثانیا به دلیل حضور حوزه و دانشگاه در سطحی برابر در این شهر وضع کاملا متفاوت از سایر شهرهای ایران است.

تقریبا به جرات می توان مشهد را یکی از شهرهای پیشتاز اقتصاد اسلامی در ایران پس از انقلاب دانست. حضور برادران حکیمی در این شهر به انضمام حمایت‌های مالی آستان قدس در دهه ۶۰ باعث گردید تا مشهد میزبان برگزاری اولین کنفرانس‌های اقتصاد اسلامی پس از انقلاب باشد.

اما شور و نشاط و توانمندی مشهد در حوزه اقتصاد اسلامی به همان سرعتی که شروع گردید به همان سرعت فروکش کرد و تقریبا از اواخر دهه ۶۰ تا اواخر دهه ۸۰ نقش مشهد در فرایند اقتصاد اسلامی بسیار کم‌رنگ گردید. اما در اواخر دهه ۸۰ و با حضور چند روحانی برجسته و تلاش‌های افرادی همچون مرحوم دکتر رزمی این نقش تاریخی دوباره در این شهر احیاء گردیده است.با اینکه در ابتدا گفته شد فضای غالب اقتصاد اسلامی را امروز می توان بین دو مکتب تهران و قم با ویژگی‌ها و شاخص‌هایی که پیش از این ذکر گردید تقسیم کرد، اما گویا مشهد در پی یافتن مسیری متفاوت از این دو مکتب است.

بر خلاف تهران و قم، در مشهد حوزه علمیه و دانشکده اقتصاد تقریبا از یک سطح مساوی فعالیت و پویایی برخوردار هستند. به بیان بهتر در مشهد نه همچون تهران غلبه با محیط‌های دانشگاهی است و نه همچون قم رهبری فعالیت با حوزویان است. از این رو است که در مشهد هر فرد علاقمند به تحقیق در حوزه اقتصاد اسلامی یکی از محیط‌های موجود را انتخاب و فعالیت خود را در آن شروع کرده است.

مکتب مشهد طیف گسترده ای از افراد را شامل می شود، حوزویانی بدون تحصیلات دانشگاهی در اقتصاد تا دانشگاهیانی بدون کوچک‌ترین سابقه حوزوی که همه در این مکتب جایگاه ویژه‌ای برای خود دارند. این مسئله اگرچه مکتب مشهد را کاملا از دو مکتب مهم دیگر متمایز می کند، اما نمی تواند وجه تمایز باشد. آنچه که مشهد به آن نیاز دارد هویت و روح جمعی تحقیقات در این مکتب است. به نظر می رسد آینده اقتصاد اسلامی در مشهد روشن خواهد بود اگر و تنها اگر بتوان از هویت مکتب مشهد حول یک مفهوم اساسی سخن گفت.

اگر فعالیت‌های قابل توجه اساتید دانشگاه علوم اسلامی رضوی در حوزه اخلاق اقتصادی را با پیشتازی مشهد در برگزاری اولین کنفرانس اقتصاد و اخلاق گره بزنیم و از رساله‌های دکتری با سمت و سویی اخلاقی حمایت کنیم بی گمان می‌توان امیدوار بود که در آینده‌ای نه چندان دور کلید واژه اخلاق اسلامی هویت و آینده مکتب مشهد را بنا نهد.

*دانشجوی دکترای اقتصاد
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی قم

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری:سید علی طاهری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۹۷۵۱۱-۱۵۸۶۶

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
سه شنبه ۱۷ تیر ماه ۱۳۹۳/ ۱۰ رمضان ۱۴۳۵/ ۸ جولای ۲۰۱۴/ شماره ۳۲۴۲

به کوشش سرپرستی خراسان رضوی
نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن:۷۶ ۴۲ ۷۶۲ -۳۰ ۷۶ ۷۲۳ -۰۵۱۱
تلفکس تحریریه:۱۶ ۷۵ ۷۲۳ -۰۵۱۱
آگهی ها: ۹۳ ۲۷ ۵۰۹ ۰۹۱۵
نشانی الکترونیک:
mashhad@den.ir

خبر کوتاه

تشکیل کارگروه تخصصی میراث فرهنگی و شهرداری

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی در دیدار با شهردار منطقه ثامن مشهد با اشاره به اهمیت بافت تاریخی اطراف حرم مطهر رضوی(ع) و ضرورت حفاظت از آثار و بناهای تاریخی موجود در این بافت گفت: پیشنهاد من این است که یک کارگروه تخصصی بین میراث فرهنگی و شهرداری تشکیل شود.

دنیای اقتصاد بررسی می کند:

افزایش جمعیت چگونه و به چه قیمت؟

قاضی زاده،عضو کمیسیون بهداشت مجلس: مجازات حبس، تجاوز به حریم خصوصی مردم است

مظلوم خراسانی :اگر بخواهیم جمعیت ایران را با تهدید به حبس و زور افزایش دهیم، بی‌شک در آینده شاهد رشد آسیب‌های اجتماعی خواهیم بود.

دنیای اقتصاد،گروه اجتماعی-اگرچه در ایران، از سال ۱۳۳۷ مباحث کنترل جمعیت و تنظیم خانواده آغاز شد، اما پس از رشد سریع جمعیت در اواخر دهه ۵۰ و اوایل دهه ۶۰ سعی شد به هر نحوی که شده شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر» برای خانواده‌های ایرانی تبدیل به نوعی سبک زندگی شود. اما امروز پس از گذشت چندین سال از اتخاذ این رویکرد، کارشناسان و مسئولان نسبت به ادامه این روند و کاهش جمعیت در آینده‌ای نزدیک هشدار داده و خواستار به‌کارگیری سیاست‌هایی برای افزایش جمعیت شده‌اند. به گفته آنها، جمعیت ایران به سمت پیر شدن پیش می‌رود و اگر میزان فرزندآوری خانواده‌ها به روال سال‌های اخیر ادامه یابد، در آینده با کاهش شدید و نگران‌کننده جمعیت روبرو می‌شویم. در همین راستا، در سوم تیر ماه سال جاری نمایندگان مجلس شورای اسلامی با کلیات طرح یک فوریتی افزایش نرخ باروری و پیشگیری از کاهش نرخ رشد جمعیت موافقت کردند. به گزارش ایرنا، ماده اول این طرح مبنی بر این است که تمام اقدامات جراحی برای پیشگیری از بارداری (وازکتومی، توبکتومی) مشمول ۲ تا ۵ سال حبس می‌شود.

این طرح ضمن در پی داشتن مخالفت برخی نمایندگان مجلس، بازتاب گسترده‌ای در افکار عمومی، روزنامه‌ها و فضای مجازی داشته است و مردم لطیفه‌های تلخی را دست به دست و به صورت پیامکی به هم منتقل می کنند.

این قبیل لطیفه‌های تلخ، اشعار و داستانک‌ها هرچند برای لحظاتی کوتاه لبخند بر لبان می‌آورد، اما بیانگر مخالفت‌های هوشمندانه و غیرمستقیم مردم است که از تصمیم‌گیرندگان و نمایندگان خود انتظار دارند تا با نگاه کارشناسی‌تری به این مسئله توجه کنند. سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در رابطه با طرح یادشده می‌گوید: «این طرح به دنبال برطرف کردن موانع رشد جمعیت و پیشگیری از کاهش آن است»، اما آیا دولت ما همچون دولت رفاه کشورهای توسعه یافته است که برای فرزندآوری امکانات و تسهیلات بی‌شمار بدهد؟

مردم به ازای فرزندآوری از دولت و دستگاه‌های ارائه دهنده خدمات چه امکاناتی می‌گیرند؟ آیا مسکن مناسب یا شغل مناسب برای تشکیل خانواده و فرزندآوری برای هموطنان در نظر گرفته شده است؟ آیا جایی حقوق کافی برای خانواده به شرط داشتن فرزند به کارکنان خود می‌دهد؟ آیا مادر شاغلی که فرزندی به دنیا آورده است، مطمئن است که می‌تواند به شغل سابق خود بازگردد؟ اگر این مادر به کار خودباز گردد همان جایگاه سابق را دارد یا باید مدت‌ها به دنبال جایگاهی دیگر و یا بازسازی جایگاه قبلی خود در محیط کار باشد؟ اصلا آیا ازدواجی به اندازه کافی از نظر عددی در کشور انجام می‌شود که فرزندآوری هم در پی آن بیاید؟ آیا نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی آنقدر جوانان را به ازدواج تشویق می‌کنند که الان بخواهند جلوی فرزند نیاوردن همان‌ها را بگیرند؟

قاضی زاده هاشمی:برنامه افزایش جمعیت در جامعه نیازمند سیاستی تدریجی و مداوم است و با تصویب قوانین تهدیدآمیز، عجولانه، شتاب‌زده و غیرکارشناسانه نمی‌توان به اهداف مورد نیاز دست یافت

■ **مجازات حبس تجاوز به حریم خصوصی مردم است**

در همین رابطه با امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی نماینده مردم مشهد و عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی گفتگویی داشتیم. وی که خود از مدافعان افزایش جمعیت در کشور است و پیر شدن و کاهش جمعیت در آینده را از مهمترین بحران‌های پیش رو می‌داند، با طرح فعلی مخالفت‌هایی دارد و می‌گوید: وجود مجازات حبس در طرح افزایش نرخ باروری تجاوز به حریم خصوصی مردم است.

قاضی‌زاده هاشمی در گفتگو با خبرنگار ما با اشاره به گنجانده شدن مجازات ۲ تا ۵ سال حبس برای عقیم‌کنندگان و پزشکان عقیم‌کننده اظهار می‌کند: این موضوع به صورت پیشنهاد است، اما این پیشنهاد به همان اندازه که می‌تواند در رشد جمعیت تاثیر بگذارد، همان مقدار نیز به حریم خصوصی مردم آسیب وارد می‌کند.

این نماینده مجلس با تاکید بر اینکه سیاست افزایش جمعیت در جامعه باید تدریجی و مداوم باشد، خاطر نشان می‌کند: برنامه افزایش جمعیت در جامعه نیازمند سیاستی تدریجی و مداوم است و با تصویب قوانین تهدیدآمیز، عجولانه، شتاب‌زده و غیرکارشناسانه نمی‌توان به اهداف مورد نیاز دست یافت. در واقع انسان‌ها با فکرشان شروع به تصمیم‌گیری می‌کنند و فکر انسان هم تحت تاثیر فرهنگ شکل می‌گیرد. افراد در ذهن خود مقایسه‌ای تطبیقی میان امکانات، شرایط و زمینه‌های لازم برای فرزندآوری انجام می‌دهند و برای خود برآورد می‌کنند که بچه‌دار شدن برای آنان چه فایده‌ای دارد و سعی می‌کنند در برآورد خود بیشتر به کیفیت فرزندآوری توجه کنند، یعنی زوجین ترجیح می‌دهند فرزند کم اما با کیفیت بالا داشته باشند. بنابراین سیاست‌هایی که در این زمینه تدوین می‌شود باید تدریجی و مداوم باشد.

وی تصریح می‌کند: متاسفانه تاکنون سیاست‌های تدوین شده و تشویقی افزایش جمعیت در کشور نظیر افزایش مرخصی زایمان، ارائه سبد تغذیه به مادر و فرزند به مدت دو سال، بیمه همگانی مادران تا دو سال پس از زایمان و برخی موارد دیگر که جنبه رفاهی دارند و می‌تواند جامعه را به سمت توسعه پیش ببرد و برای فرزندآوری نیز بسیار مناسب است، به دلیل عدم تامین بودجه لازم، تا کنون نتوانسته جنبه اجرایی به خود بگیرد.

به گفته این عضو کمیسیون بهداشت، با توجه به اینکه مجری اکثر قوانین تصویب شده مجلس، دولت است، اگر لایحه‌ای از سوی دولت به مجلس ارسال و تصویب شود، از ضمانت اجرایی لازم بهره‌مند می‌شود، اما با توجه به اینکه اقدام اخیر درخصوص افزایش جمعیت طرح خود مجلس بوده است، به نظر می‌رسد در صورت تصویب نهایی نیز از ضمانت اجرایی لازم برخوردار نباشد و یا حتی قوانین تشویقی نیز به دلیل داشتن بار مالی و به دلیل اینکه بودجه اجرایی آن در نظر گرفته نشده است توسط دولت اجرا نخواهد شد.

■ **جمعیت با زور افزایش نمی‌یابد**

محمد مظلوم خراسانی، عضو هیئت علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد نیز می‌گوید: اگر بخواهیم جمعیت ایران را با تهدید به حبس و زور افزایش دهیم، بی‌شک در آینده شاهد رشد آسیب‌های اجتماعی خواهیم بود.

محمد مظلوم خراسانی در گفتگو با خبرنگار دنیای اقتصاد، با انتقاد از تصویب کلیات «طرح افزایش نرخ باروری و پیشگیری از کاهش رشد جمعیت» در مجلس شورای اسلامی اظهار می‌کند: اجرای اینگونه مجازات و مصوبه‌ها بسیار سخت‌گیرانه است و بهتر است سیاست‌گذاران به جای تصویب چنین طرح‌هایی با اعمال برنامه‌های تشویقی، خانواده‌های جوان را به سمت فرزندآوری سوق دهند.

این جامعه‌شناس با انتقاد از پرداختن نمایندگان مجلس و سیاست‌گذاران به مسائل خانواده‌ها می‌گوید: سیاست‌های تنبیهی در مورد افزایش جمعیت کشور به هیچ وجه پاسخگو نیست و از این روش نمی‌توان به خواست مسئولان رسید، زیرا با اجرای مکانیسم‌های زور و اجبار نمی‌توان مادران را به سمت بارداری سوق داد.

وی با یادآوری نمونه‌های شکست‌خورده این طرح در کشورهای اروپایی متذکر می‌شود: کشور یونان نیز سال‌ها قبل با اجرای سیاست‌هایی مانند کشور ما خواست جمعیت کشور را افزایش دهد، در حالی‌که پس از چند سال به همان نقطه آغازین طرح رسید و عملا در اجرای این خواسته نا‌موفق شد.

مظلوم خراسانی با تاکید بر اینکه باید تدوین و اجرای سیاست‌های بلندمدت فرزندآوری را به جای کوتاه‌مدت مد نظر قرار داد، می‌افزاید: اجبار در افزایش جمعیت به صورت کوتاه‌مدت جواب‌گو نخواهد بود، بلکه با اجرای سیاست‌های تشویقی و در بلند مدت طرح‌ها اثرگذار می‌شوند.

این مدرس جامعه‌شناسی یادآور می‌شود: اجرای سیاست‌های تنبیهی و اجباری برای افزایش جمعیت به رشد آسیب‌های اجتماعی مانند طلاق، رواج روزافزون کودکان خیابانی و بی‌سرپرست و سقط جنین‌های غیرقانونی دامن می‌زند و در آینده به جای تربیت فرزندانی اثرگذار، جمعیتی هنجارشکن در پی خواهد داشت.

■ **دولت با موادی از طرح که مغایر حقوق شهروندی باشد، مخالف است**

تصویب کلیات این طرح در کابینه نیز واکنش‌هایی در پی داشته است، تا جایی که محمدباقر نوبخت در پاسخ به سوال خبرنگار ایسنا مبنی بر اینکه یک بند از جزئیات این طرح، اعمال حبس بین ۲ تا ۵ سال برای کسانی است که اقدام یا تبلیغ در راستای وازکتومی و توبکتومی می‌کنند، آیا این موضوع مخالف با حقوق شهروندی و حریم خصوصی افراد نیست، می‌گوید: اگرچه آنچه در مجلس تاکنون مورد توجه قرار گرفته تنها یک کلیت است، اما ممکن است در موادی از این طرح احکامی وجود داشته باشد که در صورت تصویب، با حقوق شهروندی مغایر باشد که در این صورت این مواد باید حذف شود، پس بنابراین هم‌اکنون هیچ اتفاقی نیفتاده جز اینکه رویکرد مجلس نسبت به سیاست‌های کلی جمعیت به صورت یک طرح مد نظر قرار گرفته است.

دولت با موادی که ناقض حقوق شهروندی است مخالف است و از حقوق شهروندان دفاع می‌کند و اگر در مراحل رسیدگی به جزئیات این طرح این مواد مجددا مطرح شود، ما با هر ماده‌ای که با حقوق شهروندی و سلامت جامعه منافات داشته باشد مخالفت خواهیم کرد و قطعا مجلس نیز نظرات کارشناسی اعضای دولت را مورد توجه قرار می‌دهد.

■ **برخورد تنبیهی برای کنترل جمعیت نتیجه نمی‌دهد**

همچنین معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در موضع‌گیری مشابه در فضای مجازی، با برخوردهای تنبیهی برای کنترل جمعیت مخالفت کرد. شهیندخت مولاوردی در صفحه شخصی خود در فیس بوک می‌نویسد: درس‌های آموخته شده درسالیان گذشته و در موضوعات مشابه به خوبی یادآورمی‌شود که هرجا و هرزمان برخوردها سلبی و حذفی بوده، نتیجه عکس حاصل شده است وآزموده را آزمودن خطاست.

وی خاطرنشان می‌کند: استدلال مخالفان (که نماینده دولت و مرکز پژوهش‌های مجلس جزء آن هستند) براین مبناست که برخورد سلبی و تنبیهی با موضوع راه حل مسئله نیست و در هیچ کشوری هم به عنوان سیاست جمعیتی در پیش گرفته نشده است.

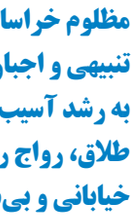

معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده با بیان اینکه این روش‌ها بیش از آنکه به افزایش نرخ باروری منجر شود به زیرزمینی شدن روش‌های رایج پیشگیری از بارداری می‌انجامد و در نهایت به جای افزایش جمعیت کشور به ازدیاد جمعیت زندان‌ها منجر می‌شود که این مورد برخلاف سیاست قضایی نظام در قضازدایی، حذف برخی عناوین مجرمانه و کاهش جمعیت کیفری زندان‌هاست، تاکید می‌کند: با برخورد ایجابی و تشویقی که اقناع جوانان را برای ازدواج و فرزندآوری به دنبال داشته باشد و متضمن حفظ و رعایت سلامت مادر و کودک و فاصله بارداری باشد و روش‌های منطقی و اصولی دیگر، می‌توان به پیشبرد اهداف مورد نظر امیدوار بود و سیاست‌های کلی جمعیتی هم که اخیرا ابلاغ شده است کاملا واقع‌بینانه با این پدیده برخورد کرده است.

■ **هر جا برخورد سلبی داشته‌ایم، نتیجه نگرفته‌ایم**

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز با انتشار مطلبی در وب‌نوشت شخصی خود درباره طرح افزایش نرخ باروری که کلیات آن به تصویب مجلس رسیده است، تاکید کرده است که برخورد سلبی با مردم جواب نمی‌دهد. حسن هاشمی در این مطلب آورده است: « ...نکته اول اینکه ما هم از کاهش میزان باروری در کشور نگران هستیم، اما تصور ما این است که ضمن رعایت سلامت مادر و کودک و فاصله بارداری‌ها، اگر با روش منطقی بتوانیم جامعه را اقناع کنیم، مسیر تغییر می‌کند. آن‌چه نگرانش هستم، این است که با تصمیمات نادرست، دوباره فعالیت‌های زیرزمینی که دو دهه قبل و سال‌های اوایل انقلاب در کشور شاهدش بودیم، گسترش پیدا کند.

فعالیت‌هایی که نتیجه‌اش آسیب مادران، انجام سقط‌های متعدد غیرقانونی، عفونت‌های مکرر در بین زنان و همین‌طور آسیب‌های جدی روحی و روانی بوده است. بارها گفته‌ام که در بحث جمعیت، اقدام ما باید اقناعی باشد. جامعه باید باور کند که به خاطر امنیت، استقلال و پیشرفت کشور نیاز به نیروی جوان داریم و نباید اجازه دهیم جمعیت کشور پیر شود. بر این نکته هم تاکید کرده و می‌کنم که برخورد سلبی با مردم هیچ‌گاه و در هیچ مسئله‌ای جواب نمی‌دهد. به سال‌های گذشته نگاه کنید هر جا برخورد سلبی داشته‌ایم، نتیجه نگرفته‌ایم و هیچ‌وقت از این طریق موفق عمل نکرده‌ایم. به همین دلیل ما چاره‌ای نداریم جز اینکه اقناعی با مردم رفتار کنیم این توصیه دین و بزرگان دین ما است. من فکر می‌کنم با ارجاع این طرح به کمیسیون بهداشت و درمان مجلس و با دعوتی که این کمیسیون از افراد مطلع می‌کند، تصمیماتی گرفته می‌شود که به نفع مملکت خواهد بود... نکته آخر هم این‌که ما نیاز به رشد جمعیتی داریم که مولد باشد، بنابراین باید افراد تحصیل‌کرده جامعه اقناع شوند و راه حل این است که با زبان مدارا و منطق با مردم صحبت کنیم.»

مظلوم خراسانی : اجرای سیاست‌های تنبیهی و اجباری برای افزایش جمعیت به رشد آسیب‌های اجتماعی مانند طلاق، رواج روزافزون کودکان خیابانی و بی‌سرپرست و سقط جنین‌های غیرقانونی دامن می‌زند

نبض بازار

بازار مسکن همچنان در رکود

هومن افشار

مدت زمان زیادی از رکود بازار مسکن می‌گذرد همین چند ماه پیش بود که برخی از فعالان بازار مسکن وعده رونق را به خریداران می‌دادند و معتقد بودند فصل گرما، تنور معاملات مسکن را روشن خواهد کرد.

اما پیش‌بینی‌ها اشتباه از آب درآمد به نحوی که آمارها نشان می‌دهد که در خرداد ماه امسال نسبت به ماه قبل از آن حجم معاملات ۱۱ درصد کاهش داشته است، با این حال همچنان برخی عقیده دارند که این رکود مطلق صرفا یک جریان گذرا است که در اثر شایعات و تعلل خریداران صورت گرفته است. اما اقتصاددانان اذعان می‌کنندتنها در صورتی که قدرت خرید مردم افزایش یابد این شرایط تغییر می‌کند.

دولت نیز با مشکلات بسیار پیچیده اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند از یک طرف بودجه کافی برای اتمام پروژه مسکن مهر در دسترس نیست و از طرف دیگر بانک مرکزی مصرانه در برابر هرگونه تزریق نقدینگی به بازار ایستاده است و همچنان سیاست انقباضی در پیش گرفته است، لذا در وضعیت فعلی به نظر می‌رسد رکود بازار مسکن تداوم خواهد داشت.

نام منطقه	سطح زیربنا	رهن (میلیون تومان)	اجاره (میلیون تومان)
لادن	۱۱۵	۲۰	۰/۸
هاشمیه(اداری)	۱۰۰	۱۰	۲
امامت ۴	۱۶۰	۵۰	۱/۲۵
اندیشه ۵۹	۹۰	۵	۰/۵
صیاد شیرازی	۲۲۰	۱۳۵	۰

پارامترهای تاثیرگذار در قیمت اجاره سن بنا، سطح زیربنا، موقعیت، پارکینگ، آسانسور، انباری، مشخصات فنی داخلی،گرمایش و سرمایش است.

نرخ های پیشنهادی ستون نبض بازار در هر محله ممکن است به ضعیف ترین یا با کیفیت ترین واحد مسکونی مربوط شود که البته درجه کیفیت محله هم بر این امر تاثیر بسزایی دارد.

insooansoo.com*

خبر

سرپرست مرکز ملی فرش ایران تاکید کرد :

لزوم توجه ویژه به فرش دستباف در سال اقتصاد و فرهنگ

سرپرست مرکز ملی فرش ایران بر ضرورت توجه به فرش دستباف به‌ویژه در حوزه فرهنگ‌سازی تولید و مصرف در سال اقتصاد و فرهنگ، تاکید کرد.

به گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی،حمید کارگر در حاشیه جلسه تشکیل کمیته فرش مشهد در محل این سازمان با تاکید بر پیشینه درخور توجه خراسان در تولید فرش، جای استاندار و دیگر نهادهای استانی مرتبط با موضوع را در کمیته فرش خالی دانست و گفت: اگر معتقدیم که فرش وجوه گوناگون فرهنگی، هنری، اشتغال‌زایی و ارزآوری را دارد و اگر خراسان را دارای قابلیت خوبی در هنر – صنعت فرش می‌دانیم، باید نهادهای محلی به یاری این حوزه بیایند .

وی ادامه داد: صدا و سیما در معرفی توانمندی فرش استان و انگیزه بخشیدن به فعالان این حوزه نقشی مهم دارد و ضروری است که در کمیته فرش استان حضور یابد. همچنان که ارشاد، میراث فرهنگی، فنی و حرفه‌ای و دیگر نهادهای مرتبط نیز باید به فرش ایرانی و هنرمندان این حوزه ادای دین کنند .

وی نام‌گذاری سال ۹۳ به دو صفت اقتصاد و فرهنگ را بستر مناسبی برای توجه فزونتر به فرش دانست و گفت: فرش دستباف ایران به خوبی هر دو ویژگی فرهنگ و اقتصاد را با خود به همراه دارد و شایسته توجه است .

سرپرست مرکز ملی فرش ایران با اشاره به بازدیدهای خود از کارگاه‌های فرش‌های بزرگ پارچه در نیشابور گفت: قابلیت و توان استان خراسان رضوی در تولید فرش های بزرگ با اندکی تبلیغ و بازاریابی مناسب می‌تواند به بهبود و رونق اقتصادی در منطقه و توسعه اشتغال و ارزآوری بینجامد .

وی در ادامه به مطالب مطرح شده از سوی فعالان فرش استان پرداخت و دیدگاه‌های خود و برنامه‌های مرکز ملی فرش را در این حوزه‌ها تبیین کرد .

صدور فرش‌های خراسان از گمرکات دیگر استان‌ها، لزوم برنامه‌ریزی برای خروج از رکود تورمی در حوزه فرش، هدایت و ساماندهی نمایشگاه‌های داخلی فرش، ارائه تسهیلات ارزان قیمت به هنر – صنعت فرش، کاهش نیروی انسانی توانمند در حوزه تولید، تبلیغ برای معرفی فرش خراسان، بیمه قالیبافان و مشکل کمبود اعتبار برای تداوم آن و نیز برگزاری نمایشگاه ویژه فرش خراسان در خارج از کشور از جمله مباحث مورد بررسی در این نشست بود .

گفتنی است سرپرست مرکز ملی فرش ایران در سفر به مشهد از کارگاه‌های ویژه فرش‌های بزرگ پارچه در باغشن و یوسف‌آباد نیشابور و نیز کارگاه متمرکزی در مشهد بازدید کرد .